

OCHRANA BIODIVERZITY

Národní program ČSOP

Závěrečná zpráva o projektu

Název projektu:

Krajské oborové setkání k záchraně krajových odrůd

číslo projektu: **171209**

1. Údaje o organizaci, která projekt realizovala:

název: **EC Meluzína RCAB** číslo registrace MV ČR **: **VSC/1-16504/92R**

adresa sídla **: **Brigádnická 710/2 Ostrov 363 01**

bankovní ústav a číslo účtu **: **Raiffeisen Bank 754594052/5500** IČO **: **49752065**

statutární zástupce **:

jméno: **Ing. Martin Lípa**

funkce: **vedoucí regionálního centra**

telefon , fax, e-mail (operativní spojení): **777086620, ec.meluzina@volny.cz**

2. Údaje o osobě zodpovědné za realizaci projektu *)

jméno: **Ing. Martin Lípa**

kontaktní adresa: **Brigádnická 710/2 Ostrov 363 01**

telefon, e-mail, fax (operativní spojení): **777086620, ec.meluzina@volny.cz**

3. Údaje o projektu

obsah projektu :

Seznamování veřejnosti s druhovou rozmanitostí a s možnostmi její ochrany a podpory

stručný popis projektu:

Krajské oborové setkání pro oblast severozápadních Čech se zájemci o uchování ovocných vysokokmenů, lučních sadů a starých i krajových odrůd s následujícím programem:

1. Determinace odrůd

2. Exkurse do sadu založeného v roce 2001

Popis realizace projektu: Krajské oborové setkání k záchraně krajových odrůd

V letošním roce jsme uspořádali oborové setkání pro všechny zájemce o biotop lučních sadů a zachování genofundu ovocných stromů.

Během jara a léta probíhala přípravná fáze, kdy jsme postupně navštěvovali jednotlivá místa perspektivní z hlediska odběru vzorků a zjišťovali zda bude možné v září tyto vzorky získat.

Oborové setkání bylo určeno převážně pro region Ústeckého kraje, ale nakonec jsme přivítali účastníky z celé České republiky. Účast byla přímo nabídnuta organizacím, které v rámci programu Ochrana biodiversity řeší projekty související se záchranou genofundu krajových odrůd nebo biotopů extenzivních vysokokmenných výsadeb. Bohužel v září, kdy je nejvhodnější čas pro exkurse a testaci vzorků, pořádají organizace vlastní akce a tak se setkání zúčastnili pouze dva řešitelé projektů zaměřených na ovocné stromy.

Setkání bylo zaměřeno na determinaci odrůd a na jejich vlastnosti. Po těchto informacích je u veřejnosti v současné době největší poptávka.

V přípravné fázi byly nasbírány pomologické vzorky ve spolupráci se správou CHKO České Středohoří a organizacemi mapujícími v rámci projektů programu Ochrana biodiversity. Vzorky byly v menší míře doplněny i z ploch v Karlovarském kraji. Celkem bylo k dispozici 350 vzorků připravených organizátory oborového setkání. Vzorky byly v rámci přípravné fáze určeny. Reprezentativní ukázky byly instalovány jako výstavka pro širokou veřejnost v rámci zemědělsko-zahradnické výstavy Libverda 2012. Výstava má již téměř 20 letou tradici a v letošním roce ji navštívilo přes 6000 lidí. V průběhu 72 hodin výstavku navštívilo několik stovek lidí.

Další část vzorků, dokumentující především rozmanitost krajových odrůd, byla vystavena v místnosti semináře. Výstava plodů bude doplněna informačními panely o problematice záchrany krajových odrůd.

Třetí část vzorků byla odeslána do Litoměřic na výstavu v budově správy CHKO České Středohoří.

Vlastní setkání bylo zahájeno představením webové výběrové databáze Archivní odrůdy. Velmi cenná byla přes hodinu trvající diskuse o problematice záchrany vysokokmenných výsadeb v krajině. Následovala exkurse do genofondového sadu s postupnou degustací zralých odrůd. Zároveň probíhala diskuse nad technologiemi zakládání nových výsadeb, způsobech jejich zabezpečení a financování těchto opatření. Tuto část programu vedl odborný pomolog Ing. Stanislav Boček PhD.

Do genofondové plochy Děčín Libverda založené v roce 2001 jsme zavedli exkursi vůbec poprvé a doufáme že jsme tím založili novou tradici. V současné době zde roste kolem 90 odrůd jabloní, hrušní, třešní a višní. Sad je založen v optimální poloze 160 m n.m. na hlubokých hlinitých půdách v jihozápadní expozici na ploše 2,5 ha. Zhruba 200 ze 350 stromů již pravidelně plodí velmi kvalitní ovoce. Nejstarší stromy již také začínají získávat habitus typický pro jednotlivé odrůdy.

Genofondovou plochu Děčín – Libverda spoluzakládalo EC Meluzína RCAB. Jedná se také o zájmovou lokalitu pozemkového spolku Meluzína.

Akce celkově naplnila naše očekávání neboť došlo k propojení erudovaných odborníků s vlastníky pozemků, projektanty nových výsadeb a sběrateli odrůd. Podařilo se získat řadu cenných kontaktů, které doufáme v blízké budoucnosti využijeme pro práci v našem pozemkovém spolku.

V neposlední řadě jsme rádi prezentovali výsledky práce v rámci odborného programu Záchrana krajových odrůd a získali cenou dokumentaci vzorků..

V průběhu října a listopadu jsme dále poskytovali poradenský servis zájemcům o problematiku údržby starých sadů nebo nových výsadeb.

Externí spolupracovníci, kteří přispěli k realizaci projektu

Ing. Zdena Koberová - amatérský pomolog

Ing. Stanislav Boček PhD. – profesionální pomolog

Ing. Miroslav Láska - profesionální pomolog Sempra Litoměřice

Jiří Bouma - profesionální pomolog Sempra Litoměřice

- podíleli se na určování pomologických vzorků

Konkrétní cíle oborového setkání

1. Determinace odrůd jabloní a hrušní

**cíl splněn v plném rozsahu*

2. Upozornit na specifické vlastnosti odrůd (ovoce i stromů)

**cíl splněn v plném rozsahu*

3. Pěstitelská opatření při založení sadu

**cíl splněn v plném rozsahu*

4. Propagace krajových odrůd v široké veřejnosti

**cíl splněn v plném rozsahu*

Předpokládané výstupy projektu.

1. Seminář s přednáškou k determinaci odrůd jabloní a hrušní

**splněno*

2. Ochutnávky starých odrůd

**splněno*

3. Exkurse do nově založeného sadu

**splněno*

4. Výstava vzorků pro širokou veřejnost

**splněno*

Zpracoval: Martin Lípa

Ostrov 27.11.2012

Příloha 1. Přehled fotodokumentace

V rámci přípravných prací byla navštívena řada lokalit.

Příloha 1. Přehled fotodokumentace

Před vlastním oborovým setkáním proběhla testace vzorků.

Výstava biologické rozmanitosti byla přístupná pro širokou veřejnost i v následujících dnech.

Příloha 1. Přehled fotodokumentace

V rámci výstavy byly prezentovány ekologické vlivy stanoviště na některé odrůdy.

Účastníci oborového setkání navštívili genofondovou plochu založenou v roce 2001.

Staré výsadby jsou stále základem pro sběr pomologických vzorků.